NIEUWS

Lantis wil extra PFAS in de Schelde lozen

24 oktober 2022 Tom Cochez

Minister Zuhal Demir moet beslissen of Lantis duizenden liters met PFAS vervuild grondwater mag lozen. (© Apache)

Lantis vraagt aan Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA) een aanpassing van de omgevingsvergunning voor de bouw van de Scheldetunnel, het sluitstuk van de Oosterweelverbinding. Die aanpassing moet het Lantis mogelijk maken om grondwater met hogere concentraties PFAS in de Schelde te lozen. Minister Demir moet zich uiterlijk op 17 november over de kwestie uitspreken.

Dit artikel is enkel vandaag gratis te lezen.

Wil je graag toegang tot al onze artikels? Ontdek Apache nu **een maand lang voor slechts 1 euro**.

Lantis gaat bij de bouw van de Scheldetunnel enorme hoeveelheden grondwater oppompen. Dat grondwater, dat hogere concentraties PFAS bevat dan toegelaten, wil het vervolgens ongefilterd in de Schelde lozen. Stemt Vlaams minister van Omgeving **Zuhal Demir** (N-VA) in met die vraag, dan opent ze de doos van

Pandora.

Particulieren en bedrijven die vandaag werken uitvoeren, moeten het grondwater dat ze oppompen met koolstoffilters zuiveren als dat bemalingswater te hoge concentraties PFAS bevat. Volgens Lantis is die aanpak echter te prijzig voor de gigantische hoeveelheid grondwater die het moet oppompen bij de bouw van de Scheldetunnel.

De **Vlaamse Milieumaatschappij** (VMM) heeft haar advies voor de minister over de netelige kwestie klaar, maar wil niet vooruitlopen op de inhoud ervan. “Ons advies wordt besproken op de Gewestelijke Omgevingsvergunningscommissie”, zegt woordvoerder **Katrien Smet**. “Daaruit komt dan een gecoördineerd advies dat aan de minister wordt voorgelegd. De minister zou uiterlijk 17 november een beslissing nemen.”

Afvalwater

Ruim een jaar geleden, op 28 september 2021, zette minister Demir haar handtekening onder een omgevingsvergunning voor de realisatie van de Scheldetunnel. Die tunnel vormt het sluitstuk van de Oosterweelverbinding en gaat op Linkeroever te water ter hoogte van de zwaar verontreinigde terreinen in de omgeving van chemiefabriek **3M**.

> ***Opgepompt grondwater geldt als afvalwater en moet voldoen aan een aantal normen***

Intussen ligt een vraag van Lantis op tafel om de bestaande vergunning uit te breiden op twee fronten. Lantis wil toestemming voor een aantal beperkte ruimtelijke ingrepen, zoals de aanleg van dijkjes, afloop, … Die moeten toelaten dat het opgepompte grondwater naar het aanpalende natuurgebied Blokkersdijk kan stromen. De vijver daar dreigt op te drogen door de massale hoeveelheid grondwater die bij de werken wordt opgepompt. Lantis wil de vijver weer bijvullen met dit bemalingswater.

Belangrijker is de vraag van Lantis om een uitzondering te krijgen op de hoeveelheid PFAS die in het geloosde grondwater mag zitten. Opgepompt grondwater geldt als afvalwater en moet bijgevolg voldoen aan een aantal normen. Die normen werden afgelopen voorjaar vastgelegd in het tweede tussentijds rapport van **Karl Vrancken**, opdrachthouder coördinatie aanpak PFAS-verontreiniging voor de Vlaamse Regering.

Gigantisch volume

De door Vrancken voorgestelde norm voor grondwater is 0,1 microgram per liter (µg/L) voor de som van twintig verschillende PFAS. De belangrijkste zogenaamde *forever chemicals* die tekenen voor de vervuiling rond 3M, zoals PFOS, PFOA, PFBS en PFBA, behoren tot die groep van twintig.

> ***Lantis vraagt om twintig keer meer PFAS te mogen lozen dan wat recent wettelijk werd vastgelegd***

Lantis vraagt om afvalwater te mogen lozen in de Schelde met een concentratie van 0,1 µg/L, maar… niet voor alle PFAS samen, maar voor elke PFAS-soort afzonderlijk. Dat komt erop neer dat Lantis vraagt om twintig keer meer PFAS te mogen lozen dan wat recent wettelijk werd vastgelegd.

Daar komt bij dat het over een gigantisch volume gaat. Bij de werken op Linkeroever zou in totaal 650.000 m^3 grondwater opgepompt worden. Op Rechteroever gaat het om circa 235.000 m^3. Op beide oevers samen zou dus ongeveer 885.000 m^3 grondwater opgepompt worden en in de Schelde worden geloosd.

Blokkersdijk

Als het aan Lantis ligt, zal dat allemaal gebeuren zonder dat het opgepompte grondwater eerst gefilterd wordt. Die aanpak verdedigt de bouwheer van Oosterweel door te verwijzen naar de hoge kostprijs. De kostprijs om 1 m^3 grondwater te zuiveren schommelt tussen de 12,10 en 21,70 euro. Een totaal van 885.000 m^3 grondwater zuiveren zou dan 10,7 à 19,2 miljoen euro kosten.

> ***Zuiveren is volgens Lantis niet alleen te duur, het zou ook geen zoden aan de dijk brengen***

Dat vindt Lantis niet alleen te duur, het brengt volgens de Oosterweelbouwheer ook geen zoden aan de dijk. De filtertechnieken die vandaag bestaan, voldoen immers niet om de verschillende PFAS-componenten effectief uit het afvalwater te zuiveren. Vooral de zogenaamde korte-keten PFAS zoals PFBS en PFBA glippen door de koolstoffilters.

Vreemd genoeg voldoen de filters kennelijk wel als het om het grondwater gaat dat naar Blokkersdijk zou stromen: die (zeer beperkte) fractie van het grondwater wil Lantis wél filteren om geen bijkomende schade aan het milieu aan te richten.

Fractie

Minister Demir moet zich de komende weken buigen over de vraag of de torenhoge kostprijs van de zuivering en de twijfelachtige werkzaamheid van de filters, afdoende reden zijn om 885.000 m^3 verontreinigd afvalwater dan maar gewoon in de Schelde te lozen.

> ***Mag Lantis straks doen wat particulieren en bedrijven elders in Vlaanderen niet mogen?***

Haar beslissing heeft bovendien mogelijk ook grote gevolgen elders in Vlaanderen. De eerdergenoemde norm voor PFAS in grondwater zorgt er immers voor dat particulieren of bedrijven die grondwater oppompen bij werkzaamheden een zuiveringsinstallatie moeten voorzien indien de vastgelegde norm wordt overschreden voor alle twintig verschillende PFAS.

Mag Lantis, aangestuurd door een politiek stuurcomité waarin naast de bevoegde ministers (en dus Zuhal Demir zelf) ook Antwerps burgemeester **Bart De Wever** en enkele schepenen zetelen, straks doen wat de Vlaamse Regering particulieren en bedrijven elders in Vlaanderen verbiedt? Bovendien voor een gigantisch volume van 885.000 m^3?

Minister Demir moet zich uiterlijk op 17 november over de kwestie uitspreken.

PFAS, PFOS, PFBA, PFBS, Zuhal Demir, Oosterweel, Lantis, grondwater, Karl Vrancken

Tom Cochez stond mee aan de wieg van De Werktitel, het latere Apache. Vandaag werkt hij als redacteur.

Lees alle artikels van Tom Cochez →

LEES OOK

Tom Cochez / 16-09-2022

3M en Indaver vergiftigen Vlaanderen met ultrakorte PFAS

De uitstoot van de chemische stof wordt niet gemeten.

Walter De Smedt / 22-08-2022

PFOS-onderzoekscommissie liet enorme kans liggen

De commissie liet volgens Walter De Smedt de oorzaken van vastgestelde 'disfuncties' links liggen.